

(рейсами) і зобов'язує перевізника здійснити відповідне перевезення пасажирів та його багажу, а також надати інші послуги, пов'язані з перевезенням, згідно з умовами договору перевезення [2].

Особа не має права на переліт рейсом, а перевізник або особа, уповноважена перевізником, має право визнати квиток недійсним, якщо:

- особа пред'явить пошкоджений квиток або квиток, до якого було внесено зміни не перевізником або його уповноваженим агентом з продажу;
- встановлено, що квиток придбано за фальшивою/краденою або недійсною платіжною картою (кредитною картою);
- особа не пред'явить квиток, який містить польотний купон на відповідний рейс, усі інші невикористані польотні купони, а також пасажирський купон.

Квитки, що визнані недійсними з вини перевізника, за потреби пасажирів в перевезенні підлягають переоформленню. Квитки, визнані недійсними з причини, яка не залежить від перевізника, підлягають вилученню без переоформлення. У всіх випадках перевізником або особою, що представляє його інтереси, складається акт, копія якого надається пасажирів.

Особа, яка виявлена на борту повітряного судна без квитка або з квитком, який перевізник визнав недійсним, підлягає висадці з літака. Про виявлення на борту пасажирів без квитків складається відповідний акт та повідомляється підрозділ уповноваженого органу з питань цивільної авіації, до компетенції якого належить здійснення контролю за забезпеченням авіаційної безпеки.

Пасажир зобов'язаний зберігати квиток та інші перевізні документи до закінчення перевезення, а у разі виникнення у нього претензії – до часу її вирішення. Квиток та інші перевізні документи, що видаються пасажирів, повинні бути пред'явлені на першу вимогу уповноважених осіб експлуатанта (експлуатанта аеропорту, агента з обслуговування тощо) [2].

Також, слід зазначити, що перевізник може відмовити в перевезенні чи подальшому перевезенні пасажирів (багажу) з метою забезпечення безпеки польоту та виконання вимог застосованих законів або на підставі власних обґрунтованих рішень.

Література

1. Цивільний кодекс України: чинне законодавство із змінами та доповненнями на 11 серпня 2013 року: (Відповідає офіц. текстові) – К. : Алерта; ЦУЛ, 2013. – 312 с.

2. Про затвердження Правил повітряних перевезень пасажирів і багажу: Наказ Міністерства інфраструктури України від 30.11.2012 р. №735. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/z2219-12>.

3. Повітряний кодекс України від 19.05.2011 р. № 3393-VI // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 9 – 13. – Ст. 88.

УДК 347.823.36 (043.2)

Гула Ю. В.

студентка,

Юридичний інститут,

Національний авіаційний університет, м. Київ

Науковий керівник: Білоусов В.М., старший викладач

ОСОБЛИВОСТІ ДОГОВОРУ ПЕРЕВЕЗЕННЯ ВАНТАЖУ АВІАЦІЙНИМ ТРАНСПОРТОМ

Повітряний транспорт в історичному вимірі є порівняно новим видом транспорту. Також, вантажне перевезення авіаційним транспортом стають дедалі поширенішими, а за певних географічних умов – навіть єдиним можливим способом переміщення вантажу.

В свою чергу, відносинам перевезення присвячено главу 64 "Перевезення" у Цивільному кодексі України (далі – ЦК України). Згідно ст. 909 ЦК України закріплено загальне визначення договору перевезення вантажу: за даним договором одна сторона (перевізник) зобов'язується доставити довірений їй другою стороною (відправником) вантаж до пункту призначення та видати його особі, яка має право на одержання вантажу (одержувачеві), а відправник зобов'язується сплатити за перевезення вантажу встановлену плату.

Але договірні зобов'язання, що впливають із договору повітряного перевезення, належать до групи договорів про надання

транспортних послуг, а тому сюди можна віднести положення які викладенні в главі 63 "Послуги. Загальні положення" [1].

Перевезення повітряним транспортом здійснюється на приватних засадах, виходячи з принципів свободи волі сторін, свободи укладення договору і формування його умов, але з урахуванням імперативів безпеки.

На відміну від Цивільного кодексу України не є винятком Повітряний кодекс України (далі – ПК України), який регулює, зокрема, повітряні перевезення [3].

Загалом, визначення договору перевезення вантажу повітряним транспортом у Повітряному Кодексі відсутнє, але існує визначення повітряного перевезення у загальному, яке надається у ст. 1 ПК України, де зазначається, що повітряне перевезення – перевезення пасажирів, багажу, вантажу або пошти, яке здійснюється повітряним судном на підставі відповідного договору повітряного перевезення [2].

Згідно з Цивільним законодавством перевізниками є, переважно, різноманітні підприємства транспорту (юридичні особи), але ними можуть бути і фізичні особи-підприємці, але якщо звернутися безпосередньо до п.8 ч.1 ст. 1 ПК України, повітряним перевізником визнають кожну юридичну або фізичну особу, що виконує повітряні перевезення та має права експлуатанта авіаційної техніки.

Щодо відправників, то ними можуть бути як юридичні, так і фізичні особи, яким вантаж належить на праві власності, повного господарського відання, оперативного управління чи на іншій правовій підставі. Щодо вантажоодержувача, то ним може виступати фізична або юридична особа, зазначена в документі на перевезення вантажу, яка за дорученням вантажовідправника приймає вантаж і заповнює перевізні документи в пункті призначення. При чому закон не виключає, що одна і та ж особа може бути і відправником, і одержувачем вантажу [4].

Договір перевезення повітряним транспортом може бути як реальним, так і консенсуальним. Зокрема, щодо перевезення вантажу зі змісту ст. 909 ЦК України впливає, що обов'язок у перевізника доставити вантаж виникає лише після його прийняття, тобто цей договір є реальним [1].

Договір перевезення повітряним транспортом є формальним

договором, оскільки він укладається в письмовій формі з дотриманням усіх встановлених законодавством обов'язкових реквізитів. Вимога щодо форми вважається дотриманою, якщо дотримана форма документа на перевезення, який опосередковує і підтверджує укладення даного виду договору, що зазначається у ст. 98 ПК України [2].

Також цей договір є оплатним, оскільки діям перевізника відповідає обов'язок відправника вчинити зустрічну дію, а саме, сплатити провізну плату [4].

Таким чином, можна зробити висновок, що перевезення багажу повітряним транспортом є порівняно новим видом транспортного перевезення. Отже, договір перевезення повітряним транспортом відповідно до Цивільного кодексу України та Повітряного кодексу України є двостороннім, формальним, оплатним договором про надання послуг, однією з сторін якого є авіаперевізник, а іншою – пасажир або відправник, і може бути як реальним, так і консенсуальним.

Література

1. Цивільний Кодекс України від 16 січня 2003 р. №435-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2013. – №37. – Ст. 488.
2. Повітряний кодекс України від 19.05.2011 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2011. – № 48-49. – Ст. 536.
3. Правила повітряних перевезень вантажів від 04.03.2006: Наказ Державіаслужби № 186 від 04.03.2006 р. // Офіційний вісник України. – 2006. – № 25. – С. 262. – Ст. 1840.
3. Безлюдько І. О. Договір перевезення вантажу повітряним транспортом за цивільним правом України: Автореф. дис. канд. юрид. наук: 12.00.03 / І. О. Безлюдько. – К., 2005. – 18 с.